

Presă și informare

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 39/08

24 iunie 2008

Hotărârea Curții în cauza C-188/07

Commune de Mesquer/Total France SA, Total International Ltd

PRINCIPIUL „POLUATORUL PLĂTEȘTE” IMPUNE SUPORTAREA COSTULUI DE ELIMINARE A DEȘEURILOR GENERATE ÎN CAZUL NAUFRAGIULUI UNUI VAS PETROLIER

Cerința transpunerii conforme a articolului 15 din Directiva deșeurilor poate determina apariția obligației ca producătorul produsului din care provin deșeurile să suporte costul de eliminare a deșeurilor generate prin deversarea accidentală de hidrocarburi în mare

Societatea italiană ENEL a încheiat un contract cu Total International Ltd privind livrarea de păcură grea din portul Dunkerque (Franța) în portul Milazzo (Italia). În vederea executării contractului, Total raffinage distribution, devenită Total France SA, a vândut păcura grea către Total International Ltd, societate care a navlosit vasul Erika, arborând pavilion maltez. La 12 decembrie 1999, vasul Erika s-a scufundat în largul coastelor bretone (Finistère, Franța), deversând în mare o parte a încărcăturii și a conținutului rezervoarelor sale și cauzând poluarea litoralului atlantic francez.

Comune de Mesquer (comuna Mesquer) a acționat în judecată întreprinderile din grupul Total solicitând restituirea cheltuielilor efectuate cu operațiunile de curățare și decontaminare a litoralului care aparține comunei, invocând prevederile Directivei deșeurilor. Potrivit acesteia, hidrocarburile deversate în mod accidental în mare constituie deșeurile în sensul directivei, iar costul de eliminare a acestora trebuie suportat de către societățile Total International Ltd și Total France, în calitatea acestora de „deținătoare anterioară” și respectiv „producătoare a produsului din care provin deșeurile”.

Pentru a putea soluționa recursul cu care a fost sesizată, Cour de cassation (Curtea de Casație, Franța), a adresat Curții de Justiție o serie de întrebări privind interpretarea dispozițiilor comunitare aplicabile¹.

- ***Cu privire la întrebarea dacă o cantitate de păcură grea deversată în mod accidental în mare ca urmare a unui naufragiu trebuie considerată a fi deșeu în sensul directivei***

¹

Directiva 75/442/CEE a Consiliului din 15 iulie 1975 privind deșeurile (JO L 194, p. 39), modificată prin Decizia 96/350/CE a Comisiei din 24 mai 1996 (JO L 135, p. 32).

Curtea consideră că păcura grea transportată cu ajutorul vasului nu constituie un „deșeu”, dat fiind că este valorificată sau comercializată în condiții avantajoase din punct de vedere economic și că ar putea fi folosită în mod efectiv drept combustibil fără a necesita efectuarea oricărei operațiuni de transformare prealabilă

Cu toate acestea, astfel de hidrocarburi deversate în condițiile producerii unui naufragiu, amestecate cu apă precum și cu sedimente, care au plutit în derivă de-a lungul țărmului, fiind în final purtate de curent pe suprafața acestuia, **trebuie să fie considerate a fi substanțe pe care deținătorul nu intenționa să le producă și de care se debarasează, fie și involuntar, cu ocazia transportului, astfel încât trebuie considerate a fi deșeuri în sensul directivei.**

- *Cu privire la întrebarea dacă, în cazul naufragiului unui vas petrolier, producătorul păcurii grele deversate în mare și/sau vânzătorul acesteia și navlositorul navei care asigură transportul acestei substanțe pot fi obligați să suporte costurile legate de eliminarea deșeurilor generate în aceste condiții, în pofida faptului că substanța deversată în mare era transportată de către un terț, în speță un transportator maritim*

Curtea amintește pentru început că, pentru circumstanțe precum cele din cauza principală, Directiva deșeuri prevede că, potrivit principiului „poluatorul plătește”, acest cost trebuie suportat de „deținătorii precedenți” sau de „producătorul produsului din care provin deșeurile”.

În cazul producerii unui naufragiu, Curtea evidențiază că armatorul navei care asigură transportul hidrocarburilor se află în posesia acestora în momentul imediat anterior transformării lor în deșeuri. **În asemenea condiții, se poate considera că armatorul navei respective a produs aceste deșeuri, putând așadar să fie calificat drept „deținător” în sensul directivei.**

Cu toate acestea, în lumina elementelor pe care numai aceasta este competentă să le aprecieze, instanța națională poate considera că **vânzătorul acestor hidrocarburi, care este în același timp navlositor al navei care asigură transportul acestora, a „produs deșeuri”, dacă constată că acest vânzător-navlositor a contribuit la riscul de producere a contaminării ocazionate de naufragiu, în special dacă acesta a omis să ia măsurile de prevenire a unui astfel de incident, precum cele privind alegerea navei.**

În această privință, Curtea consideră că Directiva deșeuri nu se opune posibilității ca statele membre să prevadă, în aplicarea convenției privind răspunderea civilă² și a convenției privind fondul³, limitări și exonerări de răspundere în favoarea armatorului navei și a navlositorului, precum și constituirea unui fond precum Fondul internațional pentru compensarea prejudiciilor cauzate de poluarea cu hidrocarburi.

Cu toate acestea, în cazul în care costurile legate de eliminarea deșeurilor nu sunt sau nu pot fi acoperite de către fondul respectiv și, în aplicarea limitărilor și/sau exonerărilor legale de răspundere, dreptul intern al unui stat membru, inclusiv cel rezultat din convențiile internaționale, înlătură posibilitatea ca aceste costuri să fie suportate de către armatorul navei și de către navlositorul acesteia, în condițiile în care aceste persoane trebuie considerate a fi „deținători”, **dreptul național în cauză va trebui să cuprindă dispoziții prin care să consacre**

² Convenția internațională privind răspunderea civilă pentru pagubele produse prin poluare cu hidrocarburi, adoptată la Bruxelles la 29 noiembrie 1969, astfel cum a fost modificată prin Protocolul încheiat la Londra la 27 noiembrie 1992 (JO 2004, L 78, p. 32, Ediție specială 11/vol. 34, p. 190).

³ Convenția internațională privind crearea unui fond internațional pentru compensarea prejudiciilor cauzate de poluarea cu hidrocarburi, adoptată la Bruxelles la 18 decembrie 1971, astfel cum a fost modificată prin Protocolul încheiat la Londra la 27 noiembrie 1992 (JO 2004, L 78, p. 40, Ediție specială 11/vol. 34, p. 198).

posibilitatea ca respectivele costuri să fie suportate de către „producătorul produsului din care provin deșeurile” răspândite în aceste condiții. Totuși, potrivit principiului „poluatorul plătește”, un astfel de producător nu poate fi obligat să suporte costurile respective decât atunci când, prin activitatea sa, a contribuit la riscul de producere a contaminării generat de naufragiul navei.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

Limbi disponibile: FR, BG, CS, DE, EN, ES, EL, HU, IT, NL, PT, RO

Textul integral al hotărârii este disponibil la adresa internet a Curții
<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=RO&Submit=rechercher&numaff=C-C-188/07>.

În general, acesta poate fi consultat începând din ziua pronunțării, de la ora 12 CET.

Pentru informații suplimentare, vă rugăm să o contactați pe Ioana Cristina Mihail.
Tel.: (00352) 4303 4704 Fax: (00352) 4303 4719

*Imagini de la ședință vor fi disponibile pe EbS „Europe by Satellite”,
serviciu pus la dispoziție de Comisia Europeană, Direcția generală presă și comunicare,
L-2920 Luxemburg, Tel.: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249
sau B-1049 Bruxelles, Tel.: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956.*